

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 29 października 2020 roku

Pozwem z dnia 1 lutego 2019 r. (data prezentaty) skierowanym przeciwko pozwanemu (...) Bank S.A. w W. powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów kwoty 232.711,04 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Następnie, pismem procesowym z dnia 23 października 2020 r. powodowie złożyli wniosek o zabezpieczenie roszczenia niepieniężnego o ustalenie nieważności umowy kredytu hipotecznego nr (...) poprzez:

- a. Wstrzymanie obowiązku dokonywania przez powoda rat kredytu w wysokości i terminach określonych w umowie kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 10 września 2007 r. w okresie od dnia wydania postanowienia do dnia uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie;
- b. Zakazanie pozwanemu złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu ww. umowy kredytu w okresie od dnia wydania postanowienia do dnia uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie;
- c. Zakazanie pozwanemu przekazywania informacji o niespłacaniu rat przez powoda w okresie od dnia wdnania postanowienia do dnia uprawomocnienia się orzeczenia do Biura (...) oraz Systemu Bankowy Rejestr, prowadzonego przez (...) Banków (...).

Nadto, powodowie wnieśli o zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania zabezpieczającego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek powodów podlegał oddaleniu.

Zgodnie z art. 730 § 1 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia. Zgodnie z art. 730¹ § 1 k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. W ocenie Sądu powód uprawdopodobnił to roszczenie jedynie połowicznie.

Według art. 730¹ § 2 k.p.c. interes prawny istnieje, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

W doktrynie podkreśla się, że osiągnięcie celu postępowania w sprawie w rozumieniu art. 730¹ § 2 k.p.c. wiązać należy z rodzajem ochrony prawnej, której udzielenia żąda się w postępowaniu cywilnym. O istnieniu podstawy zabezpieczenia można, więc mówić wtedy, gdy bez zabezpieczenia ochrona prawna udzielona w merytorycznym orzeczeniu w sprawie okaże się niepełna (tak: A. Jakubecki (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Praktyczny komentarz, Zakamycze, 2005, wyd. II).

Natomiast roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli prima facie istnieje znaczna szansa na jego istnienie, co nie wyklucza tego, iż w świetle głębszej analizy stanu faktycznego i prawnego, Sąd poczyni odmienną ocenę (por.: postanowienia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie: z 27 kwietnia 2006 r. I ACz 468/, LEX nr 516571 i z 28 grudnia 2006 r. I ACz 1129/06, LEX nr 516576). Wymóg uprawdopodobnienia, a nie dowiedzenia istnienia roszczenia, oznacza zwolnienie strony, obciążonej ciężarem takiego uprawdopodobnienia, z obowiązku zachowania szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym (art. 243 k.p.c.).

Dla udzielenia zabezpieczenia konieczne jest zatem kumulatywne zaistnienie dwóch przesłanek określonych w art. 730¹ k.p.c., uprawdopodobnienie roszczenia oraz wykazanie interesu prawnego. Postępowanie zabezpieczające jest procesową formą tymczasowej ochrony prawnej i spełnia pomocniczą rolę w stosunku do postępowania rozpoznawczego. Jego celem jest zapewnienie efektywności orzeczenia wydanego w postępowaniu, w którym wierzyciel ma dochodzić swego roszczenia, jednakże bez przesądzenia o kształcie przyszłego rozstrzygnięcia w sprawie.

Dyspozycja art. 738 k.p.c. określa z kolei ramy wskazując, że sąd rozpoznaje wniosek o udzielenie zabezpieczenia w jego granicach, biorąc za podstawę orzeczenia materiał zebrany w sprawie. Tym samym Sąd związany jest wskazanymi przez stronę sposobami zabezpieczenia. Na marginesie zaznaczyć należy, że sposób zabezpieczenia powinien zdaniem Sądu być skuteczny, nie może być jednakże dotkliwy dla obowiązanego ponad miarę potrzebną do osiągnięcia celu zabezpieczenia.

Sąd orzekający w sprawie o zabezpieczenie roszczeń pieniężnych jest związany treścią wniosku o udzielenie zabezpieczenia i nie może dokonać zabezpieczenia w inny sposób aniżeli wnioskowany (vide: art. 755 § 1 a contrario k.p.c.). Wniosek powodów czyni zadość ogólnym wymaganiom formalnym wynikającym z art. 736 § 1 k.p.c. Pamiętać należy jednak, że sposób zabezpieczenia wskazany przez uprawnionego musi być odpowiedni zarówno dla dochodzonego roszczenia, jak również pozostawać w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa. Wierzyciela obciąża bowiem obowiązek wyboru poprawnego sposobu zabezpieczenia roszczenia i wskazania tego sposobu w składanym wniosku, zaś sąd orzekający w toku postępowania zabezpieczającego obowiązany jest zbadać, czy wnioskowany sposób zabezpieczenia jest odpowiedni do okoliczności uzasadniających wniosek.

Sposoby zabezpieczenia roszczeń pieniężnych zostały enumeratywnie wymienione w art. 747 k.p.c. Zgodnie z treścią tego przepisu, zabezpieczenie roszczeń pieniężnych następuje przez: zajęcie ruchomości, wynagrodzenia za pracę, wierzytelności z rachunku bankowego albo innej wierzytelności lub innego prawa majątkowego; obciążenie nieruchomości obowiązanego hipoteką przymusową; ustanowienie zakazu zbywania lub obciążania nieruchomości, która nie ma urzędzonej księgi wieczystej lub której księga wieczysta zaginęła lub uległa zniszczeniu; obciążenie statku albo statku w budowie hipoteką morską; ustanowienie zakazu zbywania spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu; ustanowienie zarządu przymusowego nad przedsiębiorstwem lub gospodarstwem rolnym obowiązanego albo zakładem wchodzącym w skład przedsiębiorstwa lub jego częścią albo częścią gospodarstwa rolnego obowiązanego.

Cytowany przepis zawiera zamknięty katalog sposobów zabezpieczenia, co oznacza, że sąd rozpoznający wniosek o zabezpieczenie nie może stosować innych sposobów poza wymienionymi. Z treści wniosku o zabezpieczenie wynika, iż wniosek ten zmierza do zaspokojenia roszczenia pieniężnego powodów dochodzonego pozwem - o zapłatę.

W okolicznościach niniejszej sprawy powodowie wystąpili z wnioskiem o zabezpieczenie roszczenia niepieniężnego – o ustalenie nieważności umowy kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 10 września 2007 r. Jednakże, wbrew twierdzeniom powodów, roszczenie sformułowane w petitum pozwu jest roszczeniem stricte pieniężnym. Powodowie wnieśli bowiem jedynie o zapłatę stosownej sumy pieniężnej, tytułem zwrotu środków pobranych przez bank od powodów od zawarcia umowy do dnia 31 grudnia 2018 r. Powodowie na żadnym etapie postępowania nie wnieśli roszczenia niepieniężnego, polegającego na ustaleniu umowy kredytowej łączącej ich z bankiem za nieważną. O pieniężnym charakterze roszczenia świadczy samo żądanie główne pozwu i jego uzasadnienie oraz wniosek o udzielenie zabezpieczenia, w którym strona powodowa odwołuje się do argumentów mających stanowić o zasadności roszczenia o zapłatę, wywiedzonego z nieważności klauzul indeksacyjnych zawartych w umowie, oraz powołuje się na obawę niemożności zaspokojenia swojego roszczenia w przypadku uzyskania korzystnego rozstrzygnięcia sądowego ze względu na ryzyko niewypłacalności pozwanego, co ma sens tylko w odniesieniu do roszczenia pieniężnego. Z tego też względu, tak sformułowany wniosek powodów, w zakresie roszczeń stricte pieniężnych, podlega a limine oddaleniu, a wniosek o zabezpieczenie roszczenia niepieniężnego był całkowicie nieuzasadniony, albowiem w pozwie nie zostało sformułowane roszczenie niepieniężne.

Zarządzenie: (...)